
Protocol d'actuació per emergències amb
múltiples víctimes:

Procediment per establir l'Àrea General
d'Operacions

1.	INTRODUCCIÓ I ABAST	3
1.1.	ANTECEDENTS I OBJECTIU: EL PROTOCOL DE MÚLTIPLES VÍCTIMES.....	4
1.2.	ABAST DEL PROTOCOL I PROCEDIMENTS INCLOSOS	5
2.	PROCEDIMENT PER ESTABLIR L'ÀREA GENERAL D'OPERACIONS	9
2.1.	ABAST.....	10
2.2.	DIFERENTS ESCENARIS I DIMENSIONS.....	10
2.3.	VALORACIÓ INICIAL.....	11
2.4.	NOTIFICACIÓ DE L' ACCIDENT.....	11
2.5.	CÈL·LULA D' AVALUACIÓ	12
2.6.	ESTABLIMENT DE L' ÀREA GENERAL D' OPERACIONS	13
2.6.1.	<i>situacions sense risc per als grups actuants</i>	13
2.6.1.1.	ESPECIFICITATS PER ALS ACCIDENTS DE TRÀNSIT	14
2.6.2.	<i>SITUACIONS AMB RISC ASSOCIAT</i>	15
2.6.2.1.	Situacions de presumpte il·lícit penal.....	17
2.6.2.2.	RESTA DE SITUACIONS AMB RISC	19
	ANNEX 1: DIMENSIONAMENT DE SORTIDA DELS DISPOSITIUS	20
	ANNEX 2: DEFINICIONS	21
	ANNEX 3: RECOMANACIONS PER ALS GRUPS ACTUANTS.....	22

1. Introducció i abast

1.1. ANTECEDENTS I OBJECTIU: EL PROTOCOL DE MÚLTIPLES VÍCTIMES

Les emergències que impliquen múltiples víctimes requereixen una ràpida intervenció que garanteixi l'atenció a totes les persones afectades i a més, presenten les problemàtiques associades a la repercussió social i al gran impacte mediàtic que provoquen.

Aquestes emergències poden tenir origen molt divers: des d'un sinistre en un lloc de pública concurrència (degut a un il·lícit penal o a altres causes), fins a un accident aeronàutic, passant per un accident de trànsit amb afectació a un nombre elevat de persones o un accident ferroviari. Tampoc es poden obviar altres causes possibles, com ara: sismes, esllavissades, inundacions, incendis forestals, episodis de forts vents, allaus, accidents de tipus químic amb origen industrial...etc.

Totes aquestes situacions estan previstes en els plans de protecció civil vigents:

- Pla Especial d'emergències per Inundacions a Catalunya (INUNCAT).
- Pla Especial d'emergències sísmiques a Catalunya (SISMICAT).
- Pla Especial d'emergència exterior del sector químic de Catalunya (PLASEQCAT)
- Pla Especial per accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril a Catalunya (TRANSCAT)
- Pla Especial d'emergències per Incendis Forestals a Catalunya (INFOCAT)
- Pla Especial d'emergències per Nevades a Catalunya (NEUCAT).
- Pla Especial d'emergències per contaminació accidental de les aigües marines a Catalunya (CAMCAT).
- Pla Especial d'emergències per allaus a Catalunya (ALLAUCAT).
- Pla Especial per a emergències aeronàutiques a Catalunya (AEROCAT).
- Pla Especial d'emergències per al risc radiològic (RADCAT).
- Pla de protecció civil de Catalunya (PROCICAT).
- El pla d'actuació del PROCICAT per pandèmies.
- El Pla d'actuació del PROCICAT per emergències per risc de subsidències en el barri de l'estació (Sallent).
- El pla d'actuació del PROCICAT per a emergències en el transport de viatgers per ferrocarril.

Però no es pot perdre de vista que l'objecte d'aquests plans és: identificar els possibles escenaris, classificar-los en diferents nivells en funció de la seva gravetat i en base a això, preveure *de forma general* les actuacions a fer per cada grup actuant.

El detall de les actuacions, dels mitjans a destinar en cada cas per cada operatiu i dels mecanismes interns de coordinació entre els diferents components de cada grup (grup d'intervenció, grup logístic, grup sanitari, grup d'ordre...), han de ser especificats al corresponent Pla d'Actuació de Grup (PAG), que esdevé llavors una eina clau i complementària al pla de protecció civil, en el qual s'integren. El coordinador de cada grup és el responsable de l'elaboració i implantació del corresponent pla d'actuació i del manteniment de l'operativitat del grup. Els plans d'actuació de grup es realitzen durant la fase d'implantació dels plans de protecció civil.

D'altra banda, en el cas de les emergències amb múltiples víctimes, hi ha *determinades actuacions que són realitzades per personal pertanyent a diferents grups actuants*, per exemple: la constitució del Centre de Comandament Avançat (CCA), el triatge i l'evacuació dels ferits, l'actuació en zona calenta... En aquests casos, és necessari que els diferents grups actuants actuïn de forma coordinada.

Per aquest motiu, la Direcció General de Protecció Civil, en col·laboració amb els diferents operatius implicats, ha elaborat aquest protocol, que té per objectiu: complementar les previsions generals contemplades als plans de protecció civil, recollint les peculiaritats pròpies i específiques de les situacions amb múltiples víctimes i els mecanismes de coordinació necessaris entre els diferents grups actuants que aborden de forma conjunta determinades tasques necessàries per a la gestió de l'emergència.

1.2. ABAST DEL PROTOCOL I PROCEDIMENTS INCLOSOS

En general, estan incloses dins del protocol de múltiples víctimes totes aquelles situacions en les quals el nombre de víctimes i les circumstàncies del fet dificulten les actuacions del operatiu i desborden els mitjans habituals de resposta dels grups operatius.

Com a ordre de magnitud, es considera que una situació amb múltiples víctimes és aquella en la qual el nombre de víctimes reals o potencials supera la xifra de 6 víctimes greus o de 10 víctimes de qualsevol categoria. L'activació d'aquest protocol no afectarà l'aplicació del Protocol del RD 32/2009, el qual és potestat del director de l'IMLC i del responsable de policia científica, prèvia comunicació a l'Autoritat Judicial competent.

L'origen o causa pot ser diversa, per exemple:

- Accidents en el transport de passatgers (per carretera¹, per ferrocarril, per mar o en llacs i per aire)
- Fuites de gas en edificis d'habitatges
- Fuites de gas en llocs de pública concurrència
- Fuites de productes perillosos en instal·lacions industrials
- Incendis o explosions en habitatges
- Incendis o explosions en llocs de pública concurrència
- Incendis o explosions en instal·lacions industrials
- Ensorrament d'habitatges
- Ensorrament en llocs de pública concurrència
- Ensorrament en instal·lacions industrials
- Fuites de productes perillosos transportats per conducció, fora de zona urbana i fora d'instal·lació industrial
- Accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i per ferrocarril

¹ Inclosos els accidents múltiples amb turismes.

- Presumptes il·lícits penals que reuneixin les condicions per a que el fet hagi estat tractat en base a aquest Protocol
- Allaus
- Esllavissades
- Sismes
- Inundacions
- Ventades
- Incendis forestals
- Risc sociològic o d'aglomeració de persones en espais tancats
- Altres

Dins d'aquest protocol, s'hi inclouen els procediments següents, cadascun dels quals aborda un aspecte crític en la gestió de les emergències amb múltiples víctimes:

1. Procediment per establir l'Àrea General d'Operacions.

El seu objectiu és concretar els aspectes següents:

- a) Necessitat i funcions d'una cèl·lula d'avaluació.
- b) Diferents escenaris i dimensions, zona calenta amb risc pels actuants o no.
- c) Actuacions en cas d'escenari accidental versus actuacions en cas de presumpte il·lícit penal.
- d) Delimitació de la zona calenta i de la zona d'influència amb afectació indirecta a edificis, infraestructures i persones.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren: representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants del cos de Bombers, representants del SEM, representants del cos de Bombers de Barcelona, representants de l'autoritat judicial i protecció civil de la Generalitat.

2. Procediment de constitució i d'organització del CCA.

El seu objectiu és concretar les peculiaritats de constitució i organització del CCA en el cas de les emergències per múltiples víctimes, tot tenint en compte que en aquells casos en què es pugui tractar d'una situació de presumpte il·lícit penal, la coordinació d'aquest centre recaurà en el cos de Mossos d'Esquadra.

En la resta de situacions, el comandament del centre correspondrà a Bombers de la Generalitat, llevat d'aquells casos que seran concretats en el propi procediment.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren representants dels grups actuants previstos a la majoria de plans de protecció civil: representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants del cos de Bombers, representants del SEM, representants protecció civil de la Generalitat i representants de l'autoritat judicial.

3. Procediment de triatge i evacuació de ferits.

El seu objectiu és articular l'actuació coordinada entre els membres del grup sanitari i els membres del grup d'intervenció, pel que fa al triatge i evacuació de ferits fins a l'àrea sanitària (AS)².

S'ha de tenir en compte que el grup sanitari ha de treballar en condicions de seguretat i que llavors el triatge i l'evacuació fins a l'àrea sanitària dels ferits ubicats a la zona de risc ha de ser efectuada pel grup d'intervenció, que és l'operatiu que té equips de protecció adients per poder treballar en aquesta zona.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren: representants del SEM, representants del cos de bombers, Mossos d'Esquadra i de protecció civil de la Generalitat

4. Procediment d'atenció a il·lesos i familiars, i d'allotjament temporal de persones en zona d'influència. Logística assistencial i psicològica.

El seu objectiu és concretar les actuacions d'atenció logística assistencial i psicològica a la població afectada per l'emergència i als familiars dels possibles afectats, en els moments inicials i durant l'emergència.

També engloba les tasques d'allotjament temporal de totes aquelles persones afectades per l'emergència.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren: representants de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, representants de Creu Roja, representants municipals, representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants del SEM i representants de protecció civil de la Generalitat.

5. Procediment d'identificació de víctimes mortals.

El seu objectiu és concretar les actuacions necessàries per a la identificació de les víctimes mortals (fase d'inspecció ocular al lloc del sinistre, fase d'obtenció de dades ante mortem, fase d'obtenció de dades post mortem, integració de dades...), tenint en compte el que estableix el *Reial Decret 32/2009, de 16 de gener, pel qual s'aprova el Protocol nacional d'actuació Mèdico-forense i de Policia Científica en successos amb víctimes múltiples*, el Protocol d'Actuació Judicial en Supòsits de Grans Catàstrofes (CGPJ, 23 de novembre de 2011). En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren: representants de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya, representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants de l'autoritat judicial i representants de protecció civil de la Generalitat. S'han tingut en compte els treballs previs elaborats pel cos de Mossos d'Esquadra en col·laboració amb l'IMLC.

² L'AS s'entén com una zona situada prop del lloc de l'emergència, però en zona segura, i on els membres del grup sanitari fan les funcions següents:

- Triage i atenció mèdica als ferits o afectats per l'emergència: al punt mèdic avançat (PMA), el personal sanitari classifica els afectats en funció de la seva gravetat i fa una primera atenció mèdica, estabilitzant-los si és possible
- Organització de l'evacuació dels afectats cap als diferents centres sanitaris (hospitals i Centres d'Atenció Primària) en funció de la seva gravetat. Aquesta evacuació s'organitza al punt mèdic d'evacuació (PME). Normalment es fa amb ambulàncies i si s'escau, amb helicòpters.

6. Procediment de funcionament del Consell Assessor i direcció.

El seu objectiu és concretar, per als casos en què s'ha activat un pla de protecció civil degut a un sinistre amb múltiples víctimes, el procediment de convocatòria del consell assessor, i el seu funcionament i mecànica internes.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren representants dels grups actuants previstos a la majoria de plans de protecció civil: representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants del cos de Bombers, representants del SEM, representants protecció civil de la Generalitat i representants de l'autoritat judicial.

7. Condicionants en l'estratègia judicial i/o policial per presumpte il·lícit penal (desactivació d'explosius, operacions de crida i recerca etc.). Determinació de procediments comuns afectats, o definició de nous procediments.

El seu objectiu és concretar les actuacions específiques de tipus judicial policial a aplicar en cas d'atemptats o de situacions de presumpte il·lícit penal i com aquestes actuacions influeixen en la resta de grups actuants. Per exemple, es detallen aspectes tan crítics com les operacions de desactivació d'explosius i com aquestes afecten a les actuacions de rescat i salvament de les víctimes. També com s'organitzen les actuacions recerca i captura en cas de fugida de presumptes terroristes.

Si s'escau, els membres del grup de treball podran determinar altres procediments nous que considerin necessaris i que estiguin relacionats amb l'estratègia judicial o policial a seguir en cas de presumpte il·lícit penal.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren: representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants de protecció civil i representants del SEM.

8. Procediment de garantia de la viabilitat tecnològica de les comunicacions entre tots els actuants en cas d'emergència.

El seu objectiu és garantir el funcionament dels sistemes de telecomunicacions en cas d'emergència (ja sigui d'origen terrorista o no), sobretot de cara a garantir l'operativitat dels grups actuants i dels centres de coordinació. En aquest cas, aquest procediment no quedarà limitat a les situacions amb múltiples víctimes sinó que serà aplicable a qualsevol situació d'emergència que pugui afectar els sistemes de telecomunicació.

En l'elaboració d'aquest procediment col·laboren: representants del cos de Mossos d'Esquadra, representants de protecció civil, representants de la Direcció General de Xarxes i Infraestructures de Telecomunicacions del Departament de Governació i Administracions Públiques i representants del Departament d'Interior, especialistes en els sistemes d'informació i telecomunicacions.

2. Procediment per establir l'Àrea General d'Operacions

2.1. ABAST

Dins del protocol d'actuació per emergències amb múltiples víctimes, el procediment per establir l'Àrea General d'Operacions s'aplica en totes aquelles situacions en les quals el nombre de víctimes i les circumstàncies del fet dificulten la identificació de les víctimes mortals i desborden els mitjans habituals de resposta dels grups operatius.

Aquest procediment regula les actuacions que han de fer els cossos operatius i efectius que actuen en les diferents zones de seguretat. Afecta al cos de Mossos d'Esquadra, al cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya així com als bombers dels municipis que en disposin, al SEM, i a l'autoritat judicial.

2.2. DIFERENTS ESCENARIS I DIMENSIONS

Com a ordre de magnitud, es considera que una situació amb múltiples víctimes és aquella en la qual el nombre de víctimes reals o potencials supera la xifra de 6 víctimes greus o de 10 víctimes de qualsevol categoria.

L'origen o causa pot ser diversa:

- Accidents en el transport de passatgers (per carretera, per ferrocarril, per mar o en llacs i per aire)
- Fuites de gas en edificis d'habitatges
- Fuites de gas en llocs de pública concurrència
- Fuites de productes perillosos en instal·lacions industrials
- Incendis o explosions en habitatges
- Incendis o explosions en llocs de pública concurrència
- Incendis o explosions en instal·lacions industrials
- Ensorrament d'habitatges
- Ensorrament en llocs de pública concurrència
- Ensorrament en instal·lacions industrials
- Fuites de productes perillosos transportats per conducció, fora de zona urbana i fora d'instal·lació industrial
- Accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i per ferrocarril
- Presumptes il·lícits penals que provoquin alguna de les situacions anteriors
- Allaus
- Esllavissades
- Sismes
- Inundacions
- Ventades
- Incendis forestals
- Risc sociològic o d'aglomeració de persones en grans concentracions humanes
- Altres

2.3. VALORACIÓ INICIAL

El primer operatiu que arribi al lloc del sinistre farà una primera valoració de la gravetat de la situació i el primer comandament determinarà inicialment si es tracta d'un episodi amb múltiples víctimes.

A aquests efectes, es considera operatiu apte per fer aquesta primera valoració, bombers, Mossos d'Esquadra i Servei d'Emergències Mèdiques.

2.4. NOTIFICACIÓ DE L'ACCIDENT

El comandament del primer operatiu que arribi al lloc del sinistre, si valora que es tracta d'un episodi de múltiples víctimes, farà l'avís a la seva Sala Central, fent constar clarament que cal que s'activi el protocol de múltiples víctimes.

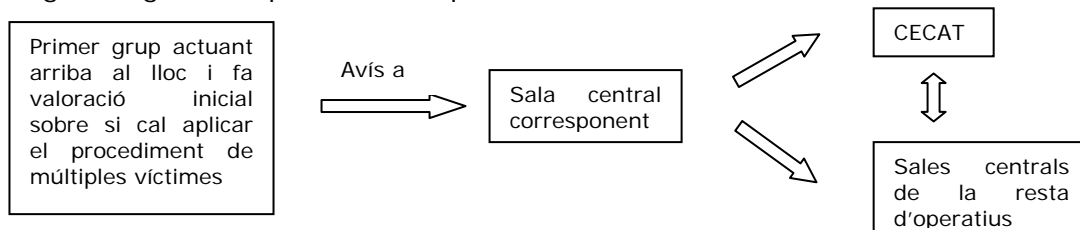
En aquest avís, caldrà especificar com a mínim, el següent:

- La valoració inicial sobre la necessitat d'activar el protocol de múltiples víctimes.
- La valoració inicial sobre el nombre real de víctimes i el nombre potencial.
- La ubicació de l'accident, per a la seva localització immediata.
- Les mesures adoptades i previstes.
- Les mesures de recolzament sol·licitades per al control de l'accident i l'atenció a les persones afectades.
- La informació complementària que pugui facilitar el control de l'accident.

La Sala Central corresponent farà els avisos a les Sales Centrals de la resta d'operatius que han d'intervenir i al CECAT, transmetent com a mínim, la mateixa informació rebuda. El CECAT centralitzarà la informació sobre l'emergència i la seva evolució i valorarà si s'escau, la necessitat d'activar el pla de protecció civil corresponent, en funció de quina sigui la causa de l'emergència.

Cada grup actuant iniciarà la mobilització dels mitjans que correspongui, d'acord amb la gravetat de la situació i segons el que s'estableixi als seus plans d'actuació. En aquest sentit, cal tenir en compte que els grups operatius que han participat en l'elaboració d'aquest protocol reconeixen al primer operatiu que arribi al lloc del sinistre com a operatiu habilitat per a poder fer una primera classificació del sinistre com un supòsit amb múltiples víctimes, de manera que aquesta valoració serà suficient per a la resta de grups operatius, que mobilitzaran immediatament un primer tren de sortida³.

La figura següent esquematitza el procés de notificació de l'accident:

Qualsevol canvi en la valoració de les característiques del sinistre es transmetrà a les Sales centrals corresponents i al CECAT.

³ Veure la dotació mínima d'aquest primer tren de sortida a l'annex.

2.5. CÈL·LULA D'AVALUACIÓ

Tal i com s'ha especificat anteriorment, la primera valoració i classificació de l'incident com a succés amb múltiples víctimes, feta pel primer operatiu que hagi arribat al lloc del sinistre (bombers, mossos d'esquadra o serveis d'emergències mèdiques), implica de forma automàtica la posada en marxa d'aquest procediment.

No obstant això, aquesta primera valoració haurà de ser completada i confirmada per una cèl·lula d'avaluació.

Si un cop constituïda la cèl·lula d'avaluació i realitzada la valoració primària de l'accident, s'arriba a la conclusió que les característiques del sinistre no coincideixen amb una situació de múltiples víctimes, aquesta decisió prevaldrà sobre la valoració inicial i provisional feta pel primer comandament arribat al lloc de l'emergència i es transmetrà aquesta informació immediatament a les Sales centrals corresponents i al CECAT.

La cèl·lula d'avaluació **es defineix** com un òrgan operatiu especialista en la intervenció i valoració del risc, que té com a missió principal: fer una valoració de la gravetat de la situació, per tal de procedir al rescat i protecció de les víctimes, garantint al mateix temps que les actuacions dels cossos operatius es fan en condicions de seguretat i sense comprometre les actuacions policials necessàries en cas d'il·lícit penal.

Aquesta cèl·lula estarà **formada** pel conjunt dels operatius a la zona (un representant del Servei d'Emergències Mèdiques de la Generalitat, un representant de bombers i un representant de Mossos d'Esquadra).

L'activitat de la cèl·lula d'avaluació és primordial i imprescindible, per tant s'ha de dur a terme de manera inajornable des dels primers moments de l'emergència. Precisament perquè, de la valoració que faci la cèl·lula, dependrà l'abast i tipus d'actuacions a fer pels grups operatius.

Per aquest motiu, la cèl·lula d'avaluació es constituirà preferentment a cap altra activitat de les que corresponen als tres grups operatius que la formen, llevat que l'evolució prevista de l'emergència pugui implicar un risc imminent per als components del dispositiu. És a dir, amb caràcter general, davant d'una emergència inclosa dins del protocol de múltiples víctimes, tant bombers, com SEM, com Mossos d'Esquadra, han de preveure que quan arribin al lloc de l'emergència, la primera actuació a fer és formar la cèl·lula d'avaluació, abans de començar a fer les actuacions operatives que habitualment tenen assignades.

Els membres de la cèl·lula d'avaluació aniran amb una identificació visual tipus armilla, de forma que tots els operatius implicats a l'emergència els puguin identificar de forma inequívoca.

Les **funcions** de la cèl·lula d'avaluació són les següents:

- Valorar, en base al criteri del representant del cos de Mossos d'Esquadra a la cèl·lula d'avaluació, si es tracta d'una situació de presumpte d'il·lícit penal. En cas que ho sigui, caldrà aplicar també el procediment "Condicionants en l'estratègia policial per il·lícit penal".
- En cas que no es tracti d'una situació de presumpte il·lícit penal, valorar inicialment la causa del sinistre.
- Valorar el risc per als actants (presència de gasos tòxics, perill d'esfondrament de l'estructura, possibles bombes...) i la necessitat de restringir l'accés a personal amb equips de protecció individual o inclús de restringir l'accés a tothom fins que no arribin els tedax...

- Valorar el nombre real de víctimes i el nombre potencial
- Establir les distàncies de seguretat mínimes en funció de la tipologia d'accident i de la seva possible evolució (per exemple: si hi ha risc d'explosió en un edifici, la distància de seguretat recomanable és el doble de l'alçada de l'edifici)
- Establir els punts de trànsit i si s'escau, les zones d'emplaçament dels vehicles que acudeixen al sinistre.
- Decidir la ubicació del CCA i la primera prioritització d'actuacions. La responsabilitat última per decidir sobre la ubicació del CCA dependrà de si es tracta d'un il·lícit penal o no. En cas que ho sigui, el responsable serà Mossos d'Esquadra; en la resta de casos, el responsable serà bombers.
- Transmetre la informació anterior a les Sales dels operatius implicats a l'emergència i al CECAT.

Un cop que la cèl·lula d'avaluació realitzi les funcions anteriors, es traslladarà al punt on s'hagi previst constituir el CCA i els seus membres restaran en aquest, fins que siguin rellevats pels seus comandaments superiors.

La cèl·lula d'avaluació és un òrgan que actua col·legiadament, i per tant, un cop constituït, no en pot mancar cap dels seus components, si no és rellevat per algun altre component del mateix grup.

2.6. ESTABLIMENT DE L'ÀREA GENERAL D'OPERACIONS

L'Àrea General d'Operacions (AGO) es defineix com la zona al voltant de l'incident on els cossos operatius duen a terme totes les activitats necessàries per a la gestió de l'emergència.

L'establiment de les diferents zones d'actuació dins l'Àrea General d'Operacions a les quals pot accedir cada operatiu, així com l'establiment de les zones on s'hauran de constituir els diferents centres de coordinació dependrà del tipus de sinistre causant de l'emergència amb múltiples víctimes. Concretament, caldrà distingir:

- **Els escenaris que en principi no suposen risc per als grups actuants**, com ara la majoria d'accidents de trànsit (llevat d'aquells que puguin implicar mercaderies perilloses).
- **Els escenaris que impliquen risc associat** (possibles incendis, explosions, fugites, ensorraments, atmosferes amb risc per als actuants...)

2.6.1. SITUACIONS SENSE RISC PER ALS GRUPS ACTUANTS

Les situacions sense risc associat són aquelles per a les quals no és necessari mesures específiques d'autoprotecció per als cossos operatius.

El control d'accessos tindrà per objectiu evitar l'entrada a l'Àrea General d'Operacions de persones alienes a l'emergència i serà responsabilitat del grup d'ordre.

En aquestes situacions les prioritats seran l'assistència mèdica, el triatge i l'evacuació dels ferits sempre sota la supervisió del personal sanitari.

2.6.1.1. *ESPECIFICITATS PER ALS ACCIDENTS DE TRÀNSIT*

El servei que arribi en primer lloc haurà de col·locar la senyalització reglamentària de perill o els elements d'abalisament a la distància mínima de 50 metres sense perjudici del manteniment de les **distàncies de seguretat de protecció següents**:

- Velocitat màxima reglamentària de 120 Km/h.....200m
- Velocitat màxima reglamentària de 100 Km/h.....150m
- Velocitat màxima reglamentària de 80 Km/h.....100m

Aquestes distàncies s'hauran d'augmentar en funció de les variables meteorològiques o de l'estat del ferm.

- La prioritat en l'ordre d'intervenció al lloc de l'accident vindrà marcada per:
 - Protecció/ autoprotecció dels intervinents en el lloc del sinistre.
 - Atenció als ferits valorats pels sanitaris com a NO DEMORABLES.
 - Atenció als ferits valorats pels sanitaris com a DEMORABLES.
 - Restabliment de la normalitat a la via afectada.

El primer operatiu que arribi al lloc dels fets haurà d'assumir, dins de les seves possibilitats, les actuacions bàsiques d'intervenció que li pertocarien als altres serveis, per tal de donar compliment al criteri de prioritats abans descrit.

El cos de Bombers és responsable de l'adopció de mesures que garanteixin la seguretat de l'entorn i de la resta de cossos operatius.

Davant la presència de riscos afegits com explosió, precipitació, incendi o similars, serà responsabilitat del màxim comandament del Cos de Bombers l'establiment de les distàncies de seguretat necessàries en ordre als riscos potencials existents. En cas de vies interurbanes el control d'accessos a l'emergència serà responsabilitat de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra, en les vies urbanes els responsables seran les forces i cossos de seguretat que tinguin la competència assignada en matèria de trànsit.

Superada la situació de risc les prioritats seran l'assistència mèdica i el rescat de les víctimes, en base al criteri de tria i valoració de l'estat de les víctimes en funció de la seva gravetat que serà dut a terme pels sanitaris. El comandament de Bombers determinarà les mesures de seguretat i rescat.

A l'interior del vehicle i la seva zona més immediata (aproximadament un radi de 2m) s'accedirà amb els EPIs adients (casc, guants anti tall, ulleres de protecció, pantaló llarg, jaquetó de màniga llarga anti tall i calçat de protecció). Per accedir-hi i portar a terme la valoració del pacient els sanitaris es coordinaran amb Bombers.

En caràcter general, llevat de casos excepcionals, a l'interior del vehicle, hi haurà un màxim de tres intervinents.

En el cas que en el lloc de l'accident es trobin cadàvers, els col·legiats sanitaris, ja siguin metges o infermers, seguint els procediments establerts pel SEM, estan habilitats per fer el reconeixement del cadàver. S'haurà de lliurar una còpia de l'informe d'assistència al servei policial actuant.

El comandament policial del cos competent té la responsabilitat d'obrir el trànsit previ acord amb el cos de bombers i el SEM.

2.6.2. SITUACIONS AMB RISC ASSOCIAT

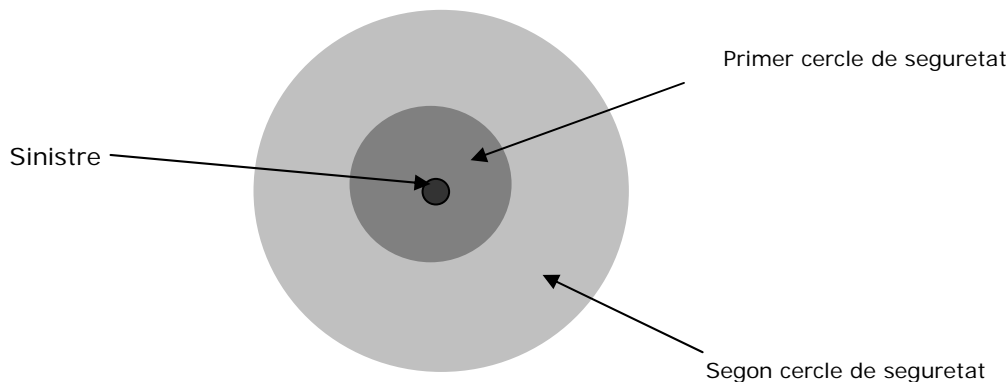
Les situacions amb risc associat són aquelles per a les quals és necessari mesures específiques d'autoprotecció per als cossos operatius.

En cas de presumpte il·lícit penal amb risc associat pels actants, el grup operatiu de referència serà Mossos d'Esquadra, a la resta d'escenaris accidentals amb risc associat, l'operatiu de referència serà Bombers.

El següent quadre resumeix les relacions entre les diferents zones de seguretat segons els protocols dels diferents grups actants. Els apartats següents recullen les actuacions a fer en funció de si la situació és un possible il·lícit penal o no.

ÀREA GENERAL D'OPERACIONS		
	PRIMER CERCLE DE SEURETAT	SEGON CERCLE DE SEURETAT
MOSSOS D'ESQUADRA	<ul style="list-style-type: none"> -Zona de risc. -Només poden entrar efectius dels Mossos d'Esquadra. -Control d'accessos Mossos. -Es podrà autoritzar l'accés a altres efectius (tasques de rescat i evacuació de víctimes). 	<ul style="list-style-type: none"> -Zona segura.. -Serveis d'emergència que treballen en les tasques d'evacuació i assegurament de la zona. -Control d'accessos Mossos. -CCA i Àrea Sanitària, ambulàncies, vehicles policials... -Els mitjans de comunicació es situaran fora d'aquesta zona.
	ZONA CALENTA	ZONA TÈBIA
BOMBERS GENERALITAT/BOMBERS BARCELONA	<ul style="list-style-type: none"> -Zona de risc alt. -Només poden entrar els Bombers equipats necessaris amb tasca concreta (presència controlada i limitada en el temps). -Equips de protecció personal -Control d'accessos Bombers 	<ul style="list-style-type: none"> -Zona de risc atenuat. -Com a norma general, només poden entrar els Bombers equipats necessaris per donar suport al personal actuant en la zona calenta. -En determinades situacions el grup sanitari també podrà accedir a aquesta zona d'acord amb el comandament de bombers. -Equips de protecció personal -Control d'accessos Bombers
		ZONA FREDA
		<ul style="list-style-type: none"> -Zona segura -Personal de tots els grups actuant a l'emergència. -S'establirà el centre mèdic avançat (CMA) -Abalisament i control d'accés: grup d'ordre. -CCA, avituallament, PMA, ferits, ambulàncies... -Els mitjans de comunicació es situaran fora d'aquesta zona.

2.6.2.1. SITUACIONS DE PRESUMpte IL·LÍCIT PENAL

En aquests casos, **el representant del cos de Mossos d'Esquadra integrant de la cèl·lula d'avaluació, serà el responsable de determinar l'abast del primer cercle de seguretat i de supervisar que l'interior del segon perímetre de seguretat sigui una zona segura per a la intervenció** dels equips d'emergència, fent comprovar la possible existència o no d'artefactes explosius i/o incendiàries.

De forma orientativa, en situacions de presumpte il·lícit penal, **l'extensió del primer cercle de seguretat es pot fixar inicialment en 150 metres.**

En situació de presumpte il·lícit penal, a l'interior del primer cercle de seguretat:

- En principi i fins que Mossos d'Esquadra no descarti la possibilitat de noves situacions d'il·lícit penal, només podran accedir efectius d'aquest cos policial.
- Es preservarà l'entorn i els possibles indicis que hi puguin haver per tal de poder esbrinar presumptes autors i causes dels fets.
- El primer cercle de seguretat ha d'estar perfectament delimitat i acordonat. El cap de l'operatiu policial serà l'encarregat d'autoritzar l'entrada del personal actuant.
- Dins el primer cercle de seguretat només es podrà accedir amb una única via d'entrada i de sortida controlada en tot moment per efectius policials.
- En aquells casos en què sigui necessari, es podrà autoritzar l'accés d'altres cossos operatius a aquesta zona, sempre i quan es tracti de fer actuacions ràpides de rescat i extracció d'aquelles víctimes que pel seu estat, permetin la seva immediata evacuació, sense necessitat de fer in situ accions prèvies per a la seva estabilització. Mossos d'Esquadra donarà les indicacions necessàries per tal que no es malmetin les possibles proves i indicis relacionats amb la presumpta infracció penal. Així mateix, la cèl·lula d'avaluació autoritzarà l'accés dels bombers també en altres situacions que facin necessària la seva actuació.
- Excepcionalment i quan les circumstàncies així ho aconsellin en atenció a la magnitud del sinistre o a l'espai on aquest s'hagi produït, es podrà habilitar una segona via d'entrada i de sortida per evacuar les persones afectades.

- Mossos d'Esquadra assumirà la titularitat de totes les investigacions relacionades amb accions de caràcter penal.
- El cap de l'operatiu mantindrà la comunicació amb el representant del cos de Mossos d'Esquadra present al Centre de Comandament Avançat, ubicat dins del segon perímetre de seguretat.
- Mossos d'Esquadra ordenarà el desallotjament de la població present i del possible públic que s'hagi concentrat a les immediacions.

Un cop que Mossos d'Esquadra hagi descartat la possibilitat de nous il·lícits penals, serà el representant de bombers a la cèl·lula d'avaluació el que determinarà en funció del risc, l'abast i extensió de la zona calenta, a la qual només podran accedir membres del cos de bombers, ja que únicament aquest operatiu disposa dels equips de protecció necessaris per a poder actuar en condicions de seguretat. Mentre es mantingui la situació de risc, el cos de bombers, a banda de la funció d'extinció d'incendis i mitigació de l'emergència, procedirà al salvament i auxili de les víctimes, evacuant els ferits fins a l'àrea sanitària, punt on seran atesos pels membres del grup sanitari.

En situació de presumpte il·lícit penal, la distància corresponent al segon cercle o perímetre de seguretat ha de ser com a mínim de 200 metres, podent arribar a 500 en funció de diversos factors com per exemple:

- Característiques de la zona o del terreny
- Circumstàncies del fet i danys produïts
- Efectes previsibles del focus de risc o perill
- Assessorament dels especialistes
- Evolució dels esdeveniments

A l'interior del segon cercle o perímetre de seguretat, per part de Mossos d'Esquadra:

- El segon cercle ha d'estar perfectament delimitat i acordonat amb una única via d'entrada i de sortida controlada en tot moment per efectius policials.
- Es donaran les indicacions necessàries per tal que els operatius que intervenen prenguin les mesures adients per tal de no malmetre les possibles proves i indicis relacionats amb la presumpta infracció penal.
- S'autoritzarà per part del cap del dispositiu l'accés a personal o serveis necessaris i amb tasques definides.
- S'ordenarà el desallotjament de la població present i del possible públic que s'hagi concentrat a les immediacions.
- S'ordenarà la recerca dels espais necessaris per a l'aparcament dels serveis que intervenen (vehicles policials, ambulàncies, bombers, etc.).
- S'instauraran les vies d'arribada i de sortida dels equips d'emergència al lloc dels fets, tenint en compte les recomanacions de les policies locals i de l'àrea de trànsit corresponent.
- Es supervisarà que els vehicles que intervenen no obstaculitzen ni impedeixen la gestió de l'emergència.
- Es determinarà una única via d'entrada i sortida de persones alienes al dispositiu, no pertanyents als equips d'emergència. Aquest personal serà acompanyat per un efectiu policial fins a un punt concret, impedit-ne la lliure circulació.

- Es rebrà la comitiva judicial quan aquesta es personi en el lloc dels fets, i se li facilitarà les actuacions quan la zona estigui segura.
- En aquells cassos de presumpte il·lícit penal que portin associat un **risc de contaminació per agents nuclears, biològics o químics**, el primer i segon cercle de seguretat poden ser redefinits i augmentats significativament.

Es determinarà la ubicació d'una zona delimitada i exterior al segon cercle de seguretat, per als mitjans de comunicació.

2.6.2.2. RESTA DE SITUACIONS AMB RISC

En els escenaris amb risc per als actuants que no suposin un presumpte il·lícit penal, el grup operatiu de referència serà Bombers. En aquestes situacions es definiran les següents zones de seguretat:

Zona calenta: Es pot definir com l'espai comprès entre el punt exacte de la incidència (edificis, instal·lacions, carrer, llocs oberts, etc) i l'àrea d'afectació més immediata. És una zona d'alt risc i per tant d'actuació exclusiva de Bombers, aquest grup serà el responsable de fer el control d'accessos.

Zona Tèbia. Es tracta d'una zona de risc atenuat que s'estableix al voltant de la zona calenta a la qual només podran entrar els Bombers i els equipaments necessaris per donar suport al personal actuant a la zona calenta. En determinades situacions el grup sanitari també podrà accedir a la Zona Tèbia d'acord amb el comandament de bombers. Les distàncies i perímetres de cada zona seran definits pel Cos de Bombers en funció del risc i del tipus d'emergència.

Zona freda: Es una zona més allunyada del lloc del sinistre i, per tant, segura per a la intervenció de la resta dels serveis d'emergència. L'abalisament i control d'accés correspondrà a les forces d'ordre.

Únicament hi podran accedir els operatius dels serveis d'emergència destinats a mitigar el sinistre. Dins d'aquesta zona, s'establirà el CCA i l'Àrea sanitària i es permetrà l'estacionament de les grues i altres recursos destinats a la intervenció en el lloc del sinistre. No es permetrà la circulació de persones ni vehicles aliens a les tasques dels grups operatius actuants.

La zona on s'ubicarà la premsa i el personal no pertanyent als cossos actuants en l'emergència, s'habilitarà fora de les zones de seguretat abans definides.

ANNEX 1: DIMENSIONAMENT DE SORTIDA DELS DISPOSITIUS

+ Cos de bombers de la Generalitat

Mitjans en primera sortida (coneixement d'un accident, sense més informació)

- 2 camions BRP
- 1 comandament

Mitjans en 2a sortida (coneixement de múltiples víctimes, sense avaluació)

- 4 camions BRP (30')
- 4 vehicles lleugers (60')
- 2 furgons de salvament(30'-60')
- Activació de mitjans sanitaris propis de la DGESC
- 2 tendes (fora regió, temps arribada 1h)
- 4 comandaments (cap regió, cap guàrdia i 2 caps sector)
- 1 furgó de comandament (fora regió, temps arribada 1h)

En sinistres amb presència de tòxics ambientals

- Els 4 vehicles lleugers aniran dotats amb 4 equips ERA i dos bombers cadascun
- Furgó amb botelles d'aire de recanvi

+ Sistema d'Emergències Mèdiques de la Generalitat

Mitjans en primera sortida (coneixement d'un accident, sense més informació)

- 1 Unitat de suport vital avançat de la demarcació

Mitjans en 2a sortida (coneixement de múltiples víctimes, sense avaluació)

- 2 Unitats de suport vital avançat
- 2 a 4 Unitats de suport vital bàsic
- 1 Unitat de comandament
- Suport de mitjans aeris segons situació

En sinistres amb presència de tòxics ambientals

- Segons informació i persones afectades, desplaçament de mitjans específics

ANNEX 2: DEFINICIONS

Àrea general d'Operacions (AGO): Es la zona al voltant de l'incident on els cossos operatius duen a terme totes les activitats necessàries per a la gestió de l'emergència.

Àrea sanitària: És una zona situada prop del lloc de l'emergència, però en zona segura, on els membres del grup sanitari fan les funcions de triatge i atenció mèdica als ferits o afectats per l'emergència, i organitza la seva evacuació cap als diferents centres sanitaris en funció de la gravetat.

Centre de comandament avançat (CCA): Es el centre des del qual es coordinen les diferents actuacions "in situ" per combatre el sinistre. El CCA està format pels responsables de cada grup actuant que estigui operant a la zona de l'emergència i normalment està dirigit i coordinat pel màxim responsable del grup d'intervenció sens perjudici que els plans d'emergència poden establir que aquesta coordinació recaigui sobre el màxim responsable d'algun dels altres grups actuants.

La ubicació del CCA depèn de les característiques de l'emergència, però ha d'estar en un lloc segur i prop de la zona afectada pel sinistre, és a dir, prop del lloc on caldrà concentrar els esforços. La seva ubicació serà establerta pel coordinador d'aquest centre.

Cèl·lula d'avaluació: És un òrgan operatiu especialista en la intervenció i valoració del risc, que té com a missió principal: fer una valoració de la gravetat de la situació, per tal de procedir al rescat i protecció de les víctimes, garantint al mateix temps que les actuacions dels cossos operatius es fan en condicions de seguretat i sense comprometre les actuacions policials necessàries en cas d'il·lícit penal.

Aquesta cèl·lula estarà formada pel conjunt dels operatius a la zona (un representant del Servei d'Emergències Mèdiques de la Generalitat, un representant de bombers i un representant de Mossos d'Esquadra).

Un cop que la cèl·lula d'avaluació realitzi les funcions anteriors, es traslladarà al punt on s'hagi previst constituir el CCA i els seus membres restaran en aquest, fins que siguin rellevats pels seus comandaments superiors.

La cèl·lula d'avaluació és un òrgan que actua col·legiadament, i per tant, un cop constituït, no en pot mancar cap dels seus components, si no és rellevat per algun altre component del mateix grup.

ANNEX 3: RECOMANACIONS PER ALS GRUPS ACTUANTS.

1.-Com actuar a les zones de seguretat en situacions d'il·lícit penal per no malmetre les proves.

En el cas que es tinguin sospites que la causa del sinistre pot ser constitutiva d'un il·lícit penal, caldrà rebre instruccions concretes del cap de l'operatiu de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra per tal que ordeni l'adopció de les mesures de seguretat encaminades a preservar les proves, indicis i vestigis que hagin de conduir a identificar els autors de fet i a fonamentar la imputació d'aquests.

Amb caràcter general, cal tenir present les següents consideracions:

- En cas de detectar la possible font del sinistre o de trobar objectes que puguin ser atribuïts als autors del fet, s'evitarà la manipulació d'aquests, s'informarà immediatament al cap de l'operatiu de la PG-ME. El cap de l'operatiu policial determinarà les actuacions que s'hauran de dur a terme per tal d'assegurar el lloc, preservar l'espai i així evitar que es puguin produir intrusions o que es puguin malmetre les proves, indicis o vestigis.
- En cas de tractar-se de l'explosió d'un artefacte que hagi produït foc, s'ha d'intentar sempre que sigui possible, deixar-lo cremar per ell mateix i evitar l'actuació de bombers. D'aquesta manera es pot evitar la pèrdua dels possibles indicis o vestigis que restin a la zona del sinistre, sempre que aquesta acció no provoqui una nova situació de risc.
- Si per motius d'urgència s'ha hagut de manipular algun element de l'escena on s'ha produït el sinistre, cal informar d'aquesta acció al cap de l'operatiu policial. Sinó es amb caràcter d'urgència no contaminar l'escenari destruït o alterant vestigis, així com no generar-ne de nous (deixar burilles, xiclets, objectes, empremtes, petjades...)
- No manipular ni tocar el/s cadàver/s ni l'escena on es troba/en aquest/s, si la mort és evident o ja ha estat certificada pels serveis sanitaris
- Marcar una ruta alternativa (que no sigui la que pugui haver realitzat l'autor o autors del fet delictiu, que s'anomena camí brut), per evitar alterar, destruir o afegir vestigis a l'escena del delictes, sempre i quan sigui possible
- També cal informar el cap de l'operatiu policial quan per motius d'urgència es modifiquin elements que puguin constituir mesures de seguretat establertes en base a la normativa de prevenció de riscos o les previstes per a espectacles o activitats recreatives, i que puguin condicionar el sistema d'atribució de responsabilitats.
- Tota la informació de la qual els cossos actuants tinguin coneixement, ja sigui per observació directe o per les manifestacions que puguin rebre, s'ha de canalitzar mitjançant els conductes ordinaris perquè arribi a coneixement del cap de l'operatiu de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra.
- En el cas de tenir localitzada la persona que pugui ser responsable del sinistre, caldrà informar el responsable de la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra abans d'iniciar el seu eventual trasllat a un centre mèdic, sempre que les lesions que pugui presentar no suposin un perill per a la seva vida o integritat física.
- Cal destacar la rellevància de les primeres gestions d'investigació amb la persona que hagi estat responsable dels fets i que, en moments posteriors es poden veure contaminades o, fins i tot es poden perdre (proves d'alcoholèmia, manifestacions, presa de mostres o recollida de restes, etc.)
- En els accidents de trànsit, no es netejarà la via i no es mourà cap vehicle sense el vist-i-plau del màxim comandament policial al lloc, per tal de preservar l'escenari per a la investigació de l'accident.